

שלום לכל החברים והחברות,

מזה כחודשיים אנו עורכים דיונים על תקציב הקהילה. דיונים אלה, המקבלים ביטוי גם בעלון זה, נערכו בסופו של תהליך ארוך (אולי ארוך מכדי לזכור את תחילתו), שמטרתו הייתה לבחון מחדש את הערכים אותם קיבוץ כפר מנחם רוצה לראות כיסוד לבחינת המדיניות שלו. עם זאת, ערכים ניתן לתרגם למימוש בדרכים שונות. המזכירות מביאה הפעם שתי הצעות, בכל אחת מהן קיימים הערכים אשר הוצבו כמרכז וליבה, אך בכל אחת, הדרך למימוש שונה.

כפי שכתב גם בעבר וגם הפעם בכתבות השונות, הקיבוץ הוזמן והשתתף בדיונים אלה ואחרים והגיע הזמן לקבל החלטה. יש לציין, כי גם המזכירות לא הצליחה להחליט על המלצה חד משמעית על דרך אחת, הבאה לידי ביטוי בתמיכה במודל אחד מבין השניים. עם זאת ובעקבות התהליך שליווה את הכנת התקציב ועפ"י בקשת הציבור, מובאות שתי הצעות תקציב להכרעת הציבור. חולק לתאים דף נפרד ובו ההשוואה בין התקציבים. יש לציין, כי ההבדלים בין התקציבים באים לידי ביטוי בשורות של סכום מס הקהילה ומס האיזון מצד אחד ומנגד בשורות של סכום השימוש בנושאי חינוך ובריאות.

בכל מקרה אנו בטוחים, כי בכל החלטה בין שתי שיטות התקציב, תמשיך להתקיים ערבות ועזרה הדדית בין החברים.

המזכירות עוסקת בתקופה האחרונה בנושאים הקשורים לקליטה ודרכים להתמודד עם המציאות שנכפתה עלינו, בגינה עוכב תהליך הבניה. הצוות שעוסק בדירות יורשים יציג השבוע בפני המזכירות מתווה מוצע להתקדמות ולאחר בחינתו יובא בפני הקיבוץ. חשוב לציין, כי הבנים מסייעים לנו לשמור על תחושה של דחיפות, אך לא פחות חשוב מכך, יש לזכור, כי הנושא הוא קודם כל קריטי עבור הקיבוץ והמשך קיומו והתפתחותו כקיבוץ.

בנושאים אחרים- במהלך התקופה הקרובה ולאור הלידה הצפויה של טלי אורן ייתכנו שינויים בעבודה המכבסה כך שתבוצע כביסה רק בימי א', ג', ה' על ידי זהר הראל אלמן.

כמו כן צקי, מנהל משי"א עבר לעבוד בימי ד' במקום ימי א' שהיה עובד בהם עד עתה. ניתן לתאם פגישות דרך סיגל.

חמוטל ושלומי

בשיחת קבוץ ב- 10.3 הודיעה חמוטל דויטשמן על החלטתה לסיים את עבודתה, כמנהלת קהילה שלנו. הוקם צוות לחיפוש מחליף/ה.

גלעד מינץ מרכז המשק החדש בחפיפה עם אבי בן צבי מרכז המשק היוצא.

משולחנו של מרכז המשק

סיכום שנת 2012

החלק העסקי או המשקי נקרא היום "אחזקות כפר מנחם".
ה"אחזקות" כוללות בתוכן את ענפי החקלאות- לול ורפת, את ענף הקרקעות ותאגידי הכוללים את "צבר קמה", מפעל המתכת, המחצבה ואזור התעשייה.

בסה"כ התוצאה המצרפית של כל פעילות ה"אחזקות" יותר טובה מהתחזית שתכננו.
פעילות ה"תאגידיים" הייתה הרווחית ביותר, כאשר מפעל המתכת נתן את התרומה הגבוהה ביותר בתוך הפעילות. הפעילות החקלאית הייתה נמוכה מהתחזית בעיקר בגלל המצב הקשה בענף הלול שגרם לנו לאבדן הכנסה. אנחנו עדיין נחשבים למשק עם פעילות מגוונת, ולכן, למרות שבשנת 2012 ידענו "מכות קשות", שבאו לידי ביטוי בצו סגירת עבודה במחצבה, ובאבדן הכנסה בלול, כתוצאה מההסדרים החדשים שנכפו על כל הלולנים. מאידך מפעל המתכת והנכסים המניבים שכוללים את ענף הקרקעות, שכר דירה פנימי, מאגר ברקאי ויצור חשמל איזנו את התוצאה לכיוון החיובי.

מפעל המתכת- נמצא בתהליך צמיחה, מחלקת הפלסטיקה גדלה, המפעל עוסק באופן מוצלח ויפה בסחר בעמודי חשמל מעץ ויש גידול ביצוא בעיקר לאוסטרליה, שורת הרווח של המפעל השנה היא הטובה ביותר בתולדותיה.
מחצבה- בחודש אפריל 2012 מינהל מקרקעי ישראל אילץ אותנו לסגור את הפעילות, לטענתם היתר הכרייה שהיה לנו הסתיים, אנו צריכים להסדיר את השימושים החורגים שלנו, וגם אז נאלץ להתמודד עם המינהל האם אנו זכאים לפטור ממכרז או שהמדינה רשאית להוציא מכרז על המחצבה גם לגורמים חיצוניים.
להסדרת השימושים החורגים אנו נמצאים בפעילות עם יועצים חיצוניים – עורכי דין ועוד שמתמחים בתחום הקרקעות.

בלול רביה- נאלצנו לקבל את ההסכם החדש בענף, שגוזר 15% ירידה בכמות הביצים, כמו כן נאלצנו לשחוט את הלהקה חודשיים לפני הזמן, ועל כך נקבל פיצוי ממועצת הלול שיתבטא בשנת 2013.
השנה סיימנו את ההסכם עם לול "גת", ולא חידשנו בגלל המצב הקשה.

ברפת – לאחר תקופה ארוכה של תחלואה, המצב השנה התייצב, שלוחת העגלים לפיטום לא הרוויחה וסוכם לקיים דיון האם להמשיך את הגידול במתכונתו הנוכחית, או למכור את הזכרים בגיל שבוע.

ענף הקרקעות – הענף בנוי על השכרות שונות של מחסנים, משרדים ואנטנות משאיר רווח נאה. בנוסף יש לנו רווח מהגנרטור להשלת עומסים והמערכת הפוטוולטאית שברפת, רווח נוסף נובע ממאגר כפר הרי"ף, שהפך למרכז רווח המוכר את המים ל"צבר קמה".

שותפות "צבר קמה" – זאת השנה השנייה בשותפות והתוצאה טובה.

התוצאות בשקדים מקצועית (כמות וגודל הפרי) וכספית היו טובות משנים קודמות, במטעים הנשירים ובעיקר ברימון התוצאות היו מעורבות: במטע ליד כפר הרי"ף (דודי מיר) התוצאות היו טובות יותר מהתוצאות של המטע ליד אל – עזי ("מהדרין"). מטעי הזיתים נמצאים בתקופה קשה של ירידה במחירי שמן הזית וזה משפיע מאוד על הרווחיות בענף.

במשך השנה עסקנו לא מעט בטיפול בבירוקרטיה, בעיקר בתחום של קבלת רישיונות עסק של מפעל המתכת, הרפת, המוסך, הכלבו ועוד...

בנוסף אנו עוסקים בהסדרת השימושים החורגים בתוך הקיבוץ, מול מינהל מקרקעי ישראל, הנ"ל דורשים שעות ניהול רבות, שעות יעוץ חיצוני: אדריכלים, עו"ד, רואי חשבון, יועצי קרקעות ולפיכך העלויות הכספיות גבוהות ורבות, ואנו נמצאים בתוך התהליך שעלול להתמשך ולעלות לנו גם בהמשך ולא מעט, אך אין לנו ברירה אלא להגיע למצב שהכל יהיה מוסדר ורשום כחוק.

רשם: אבי בן צבי.

רחל גולדבורד נפרדת מהטיפול בפנסיה

ערב פרישתה מהתפקיד תיארה רחל את תחומי עיסוקה ואת האילוצים בתוכם פעלה. אני מביאה את דבריה:

התפקיד כולל את הטיפול בפנסיה ובביטוחים הסעודיים וכן טיפול בביטוח המשלים, המיועד לקטסטרופות ותרופות יקרות מאוד, שאינן כלולות בסל וביטוח אובדן כושר עבודה בו מבטחים הענפים את החברים העובדים בקבוץ.

יש מקרים של חברים שהיו החרגות בביטוח (מחלות, או בעיות בריאות שהיו לפני הבטוח וכשהמצב התדרדר הביטוחים לא תופשים) ואז יש מקום לפנות לבטוח הלאומי.

התפקיד דרש להיות בקשר עם קופות הפנסיה, בהן מבטחים החברים. רוב חברי הקבוץ מבטחים בשתי קופות גדולות – תשורה ומגדל-מקפת. נוסף לכך עזרתי לעובדי חוץ לטפל בזכויותיהם בקופות שלהם. וכן היו חברים שיצאו לפנסיה וקבלו פנסיה ממספר קופות והיה צורך לאחד את הקופות.

יש לי הרשאה לבדוק את מצב הפנסיות של חברי קבוץ שאנו משלמים להם, עובדי חוץ צריכים להביא את הדוחות השנתיים של קופות הפנסיה, כדי לאתר בעיות.

החבר מחויב היום להפקיד כספים לפנסיה גם אם אינו עובד, מפני שהקבוץ מחויב לתת לו פנסיה, לפחות בגובה שהרשם קבע.

תוך כדי עיסוקי בתחום הבנתי כמה הוא חשוב- חשוב להיות בעניינים ולהבין כיצד לחסוך, כי גם אם אנחנו צעירים וזה נראה רחוק, חשוב לדאוג לביטחון סוציאלי בגיל המבוגר. יתרה מזו, חשוב שאנשים ידעו איך הם מבטחים ומה הן זכויותיהם בפרספקטיבה ארוכת טווח של תהליכי השינוי בקבוץ. רחל מבהירה שיש גם אפשרויות חסכון שלא דרך הקבוץ – השוק מוצף בכלים לחסכון וככל שהכנסתך גבוהה אתה מחויב להפקיד אחוזים ממנה כחסכון.

אני יכולה רק לדאוג שניישם את מה שקבענו גובה הפנסיה תלוי גם בגורמים, שאין לנו השפעה עליהם, כמו הרגולטור והריביות וחשוב להבין גם את השפעת גורמים אלו ואם אפשר להתכונן לבלתי צפוי.

הטיפול בפנסיה מתייחס לחלק נכבד מאוכלוסיית הקבוץ:

בקבוץ 93 פנסיונרים מעל גיל 67 שהם 47% מכלל החברים.

ו-38 חברים מעל גיל 60 שהם 19% מכלל החברים.

התקנון שגיבשנו בא להגן על החבר ולהבטיח את זכויותיו כפרט וגם להגן על החבר כחלק מהקבוץ

את התקנון גיבש צוות הפנסיה במשך שנתיים וחצי של עבודה והוא בא להסדיר לקונות, שלא נצפו בחוברת הכחולה ולהבטיח את הגדלת הפנסיה עליה החלטנו.

העלאת גובה הפנסיה עולה כ- 700.000 ₪ בשנה בשוטף ועוד כמה מאות אלפי שקלים של השלמות חד פעמיות לבני 55 שנים ביום השינוי. העלאת גובה הפנסיה סיבכה גם את ניהול הפנסיות וזה דורש לנהל את ההשלמות לחברים עד סוף חייהם.

לצערי, יש מקרים שלא מכוסים. למשל, לבטוח הסיעודי יש את התנאים שלו ולפעמים אנחנו במצב לא נעים, אבל לא מספיק חמור כדי לקבל כסף מהביטוח.

היה לי מאוד מעניין ונהייתי בתפקיד, שהוא שונה ממה שאני עושה ביום בהנהלת חשבונות.

נהייתי מהעבודה עם צוות הפנסיות, מהמגע עם החברים, וההרגשה שאני מסייעת ועושה דבר משמעותי וחשוב.

יש שני סוגי אנשים- יש חברים שלא כל כך מבינים ולא אכפת להם, כי הקבוץ ידאג ואחרים עדין חוששים קצת וקשה להם לשתף אותנו ואז לא יכולתי לעזור, כי חסרו לי נתונים. רוב החברים רגישים לנושא – היה חשוב להם לשתף ולהבין את התהליך והם רצו להיות חלק ולקחת אחריות. אני רוצה להודות על היחס שקיבלתי ועל האמון שניתן לי, שאני עושה כמיטב יכולתי.

היה לי קשה להיכנס לנעלים של יענקליה סלע ז"ל שהקים את הענף וניהל אותו במשך שנים רבות, היה חסר לי שאי אפשר להתייעץ איתו וחסר לי גם הזיכרון.

לקח לי זמן רב ללמוד ולהבין את התחום. התחום מאוד רחב ולכל קופה יש חוקיות משלה המכתיבה את סוג החיסכון. לכאורה אלו דברים טכניים, אך הם רבים ומשמעותיים (למשל, האם מותר להפסיק להפקיד בתקופה שחבר לא עובד, או מה המינימום שחייבים להפקיד ועוד).

אנחנו, כמו רוב הקיבוצים, עובדים עם חברת סט פוינט המדריכה קבוצים, איך לשמור על זכויות החברים, מסייעת בחישובים וסייעה לנו בגיבוש התקנון ועל כך תודתי.

עבדתי עם צוות ותיק (ועדת פנסיות) שעובד ברציפות מעל ל-5 שנים (ומטפל גם בקרן השכלה לבנים) וסייע הרבה. בצוות חברים: אבי, אליז, אמנון ז, בלהה, חמוטל, יגאל ב וסיגל ויבואו כולם על התודה והברכה ותודה גם לגינה שעושה בקטע הטכני את ההשלמות בהנהלת חשבונות – תודה על העזרה והרצינות. אני נתונה בעומס עבודה רב ולעיתים מחוסר זמן דחיתי את היענותי לצרכי החברים ועמם הסליחה. ולסיום, איחול הצלחה לאבי בן צבי המחליף אותי.

שוחחה והביאה לדפוס יהודית אפרתי

שרה מירילאשוילי החלה ב- 17.2.2013 את עבודתה במרפאה כמזכירה רפואית
שעות הקבלה של שרה: ימים א,ג,ה בשעות 8.30-11.30
יום ב בשעות 17.00-19.30 .

*לאסתר אפיזות הפורשת לאמאאות תודה על שנת עבודה מקצועית ומסופה בצומת
המורכב והפסי של המרפאה
לשרה מיפלאשוילי איחולי הצלחה והתעוררות מוצלחת*

בשבועות האחרונים שופצו שני מקלטים בקיבוץ האחד ליד הבית של רמי לפידות והשני ליד
התאילנדים.

בתקווה שלא נזדקק.

גידי קרון

בחורף תשע"ג ירדו 537 מ"מ גשם.

לקראת הדיון על התקציב

המזכירות הציעה שתי חלופות תקציביות, המשקפות תפישות שונות ביחס להתנהלות הקיבוצית, המתאימה לכפר מנחם עתה

השיטה הראשונה – שיטת הסבסודים – זו השיטה הנהוגה כיום. השיטה מורכבת מצד המיסוי במס אחיד, מס איזון (מס פרוגרסיבי, המשולם בהתאם לגובה המשכורת) ללא הגבלת סכום) וסבסוד שירותים, כפי הנהוג היום. **השיטה השנייה - שיטת ההשתתפות היחסית** – אמורה לשנות את אופן וגובה הסבסוד וכתוצאה מכך משנה את אופן השתתפות הקבוץ ואת מערך המיסוי.

בשיטה זו כל חברה/ישלמו את מלוא מחר השרות בתחומי הבריאות והחינוך. השתתפות הקבוץ ניתנת לחברים, אשר הוצאתם בתחום (חנוך, ו/או בריאות) גבוהה ביחס להכנסתם ומסייעת להם בצמצום ההוצאה.

ההצעה מפרטת את אופני השתתפות הקבוץ בהוצאות החינוך והבריאות.

השתתפות הקבוץ בהוצאות החברים מותנית בעבודה מלאה.

בשיטת ההשתתפות היחסית מוצע, כי יצומצם הסבסוד :

מס קהילה יופחת בשליש.

3000 ש"ח מעבר לסכום רשת הביטחון לא ימוסו כלל (כעת ממוסים ב- 250 ₪ סך הכל).

תוצב תקרה למס איזון – 15.000 ₪ תשלום שנתי.

להלן דברי חברים המסבירים את יחסם לתקציב ומנמקים את הבחירה המועדפת עליהם.

אני לא מתנגד לשינויים

נראה לי, ששיטת ההשתתפות היחסית עדיפה על שיטת הסבסודים.

זה יאפשר לאנשים שהטבע חנן אותם בפחות בריאות וכישורים לחיות אתנו בתנאים נורמאליים.

וזה גם פותח דלת לקליטת בניים.

השיטה תאפשר שמירה על גרעין הערבות ההדדית, תוך התאמת השינויים למציאות.

שמעון קורנגוט

תגובות

כל הכבוד על צורת ההגשה של התקציב.

ברצוני להתייחס בעיקר לחלקו הראשון שהיה בשיחה הראשונה.

שינויים ושיפורים בעקבות התייעלות במגזרים השונים, צריכים להקטין לנו את מס התקן ולא להעלותו.

לכן מציעה אני, לדחות את עמדת המזכירות (שאת החיסכון שומרת למשימות שונות) ואת החיסכון להוריד

מהמיסים שלנו, כי זו הייתה המגמה בהקמת הצוות ריקי + אוכמה, שעשה עבודה מאוד ברוכה.

מצד אחד ציינתם, שהייתה התייעלות וחיסכון בענף ההלבשה, ומצד שני, עליה במחיר המים והקיסור,

כלומר האחד מקזז את השני ואין צורך להעלות את המס.

גם את התשלום שלנו בעבור הנוי לא צריך להגדיל.

אין לשכוח, שאנו משלמים גם לקהילה המורחבת בסעיף זה.

שמירה על מרחב ציבורי ופרטי (דשאים), כולל את כל השטחים ולא רק אלה, שבחזית. למשל, השטחים צפונית למגרש כדור-יד, הם בית גידול לנחשים ועקרבים, כנ"ל גם הכניסה לאורך הצד המערבי של הכביש בואך הגנים החדשים. לפני השקעה בשתילה חדשה צריך לשמור על הקיים ואם רוצים להשקיע בחידוש, אז לפחות בצמחים חסכני מים.

ולסיום, אתייחס בקצרה לנושא חשוב ביותר במהות החיים שלנו :
אסור לנו להגדיל את הפערים (הגדולים כבר היום) בין העשירון העליון לתחתון.
למען נמשיך להישאר חברה הומאנית ולא חברה רפובליקת בנות.
לכן, אסור לקבוע תיקרה למס האיזון, לעשירון העליון.
אפילו אם מעלים את רשת הביטחון.
נורית גלינה

הערבות ההדדית צריכה להימשך

אני מצטערת, שלא היה דיון פתוח ועקרוני, על דרכו של הקבוץ, לפני הדיון בהצעה לשנות את שיטת התקצוב. נראה לי, שחלק מהחברים לא מבינים את משמעויות השינויים המוצעים. תחת הכותרת לסבסד את המצרך ולא את הנצרך, מטעים את החברים ורוצים להוביל מהלך, המיטיב עם אלו, שיש להם יותר.

אני חושבת שיש חשיבות ראשונה במעלה לשמור על רמת הערבות ההדדית ולא לכרסם כל פעם בקצוות. השמירה על היחד על השותפות והערבות ההדדית הן הערך המוסף לחיינו בקיבוץ.

אני רואה חשיבות בהמשך קיום חדר האוכל המכבסה הנוי גם במחיר סבסוד ע"י הקבוץ,

כמו גם הבריאות והחינוך והבטחת הסיעוד ברמה הקיימת.

הורדת או הקטנת הסבסוד מצריך תשלום נוסף על שירותים שונים. להוסיף לכך, כשמתבגרים הוצאות מסוימות מכבידות יותר, פוגעת בנו המבוגרים.

האוכלוסייה המבוגרת השקיעה את כל שנותיה בקבוץ; בנתה את כל הקיים והיום היא מתקיימת מפנסיה בהחלט לא גבוהה. בחברה כמו שלנו, הייתי מצפה שדברים אלו יבואו לידי ביטוי.

כל הורדה בסבסוד משמעותה פגיעה באורח חיי המבוגרים, הפנסיונרים. בחברה כמו שלנו, הייתי מצפה שדברים כגון אלה יילקחו בחשבון

הגדרת תקרה למס איזון מיטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות, עיני לא צרה בהקטנת מס איזון,

אבל אין הכרח לקשור את זה עם שינוי הסבסוד.

יש צורך לשמור על המשך הערבות ההדדית ברמה העכשווית, הכוללת גם את מידת הסבסוד, כולל את רמת השירותים הקיימים היום.

הייתי רוצה שנמשיך לשמור על הערבות ההדדית, השירותים המשותפים ועל רמת הסבסוד הקיימת.

רינה קרן

יש לשנות את ההסכמות איתן עשינו את השינוי

במשך 6 שנים אנחנו לא שינינו כמעט כלום מההסכמות, שאיתן עשינו את השינוי. ההסכמות בזמנו היו טובות כדי למתן את השינוי וכדי שציבורים מסוימים יוכלו לתמוך. למבוגרים הובטח סבסוד גבוה בבריאות ולצעירים סבסוד גבוה בחינוך. אחרי 6 שנים, כולם כבר מבינים שהשינוי היטיב עם כולם והוא הרבה פחות מבהיל, לכן הגיע הזמן, שנחשוב בצורה יותר שקולה, האם זה באמת נכון, לקחת מהציבור כולו, מיסים גבוהים, כדי לסבסד פעילויות, שהפרט אמור להחליט לגביהן באופן עצמאי וגם בהרבה מקרים מסבסדים אנשים, שאין להם שום צורך בסבסוד הנ"ל. אין צורך שנגייס כסף מהציבור כדי לסבסד ב- 80% אדם שצורך מעט תרופות. אותו דבר נכון לגבי החינוך. מה שכן צריך לעשות, זה לעזור למי שנקלע לצרה. לשם כך אנחנו יוצרים קרן לעזרה הדדית. על פי ההצעה, הורדת מס של 150 שח לחודש ויותר על סבסוד למי שיכול בקלות להסתדר בלעדיו, זו הצעה ראויה. לגבי מס איזון - צריך לזכור, שמש איזון הוא המצאה שלנו, בנוסף לכל המיסים הרגילים, שאדם מחויב בהם. בתור משכך מעבר להפרטה, זה היה בסדר, אבל בהמשך, צריך להכיר בעובדה, שזה מס לא הוגן והוא מושת בעיקר על הכנסות מעבודה, שמדווחות למערכת. הכנסות מגמלה ותקבולים אחרים, כמו פיצויים, משוחררים מהמס הזה ולעתים הם גבוהים בהרבה מהכנסות עבודה, שהושקע בהן מאמץ. פן נוסף- המס הזה גורם לקשיים, בצרוף בנינו כחברים בקיבוץ, כדי לשלם את המס הזה, הם צריכים לשתף אותנו במקורות ההכנסה שלהם ולהביא מסמכים בהתאם, דבר שנראה התערבות מיותרת בחייהם הפרטיים. מכל האמור לעיל, אני בעד ביטול מס זה וכמו כל דבר, כדאי לעשות זאת בהדרגה. מה שצריך להחליט היום, זה לתת למזכירות מנדט להוריד אחוזים ממנו, עד שיעלם כליל, במהלך של כ- 5 שנים. בינתיים, אני מצטרף לרעיון להגביל את המס הזה עד מכסימום 1000 שח לחודש.

מרדכי קריסטל

חיים בכבוד

המחלוקת העומדת כעת על הפרק בנושא התקציב ומכונה במקומנו "סבסוד הנצרך" לעומת "סבסוד המצרך" היא למעשה עימות בין שתי תפיסות חברתיות: האחת המצדדת בעקרונות סוציאל-דמוקראטיים המקובלים במדינות הרווחה המודרניות (לדוגמא, סקנדינביה), והאחרת התומכת בעקרונות מדינת הסעד (כגון ארה"ב). ההבדל בין שני דפוסים אלו לגבי הביטחון הסוציאלי של חברי הקהילה רב: בעוד שמדינת סעד מתבססת על גביית מיסים נמוכה ולכן על אספקת שירותים נמוכה לאזרחיה (שירותי בריאות, חינוך, סעד וכו'), הרי שבמדינת הרווחה שיעור המיסים הוא גבוה באופן שמאפשר קיום רמת שירותים ציבוריים ברמה גבוהה. בהתאם לכך, מדינת הסעד רואה עצמה מחויבת לספק לתושביה רק את המינימום ההכרחי על מנת שיוכלו להתקיים, ואילו מדינת הרווחה מבקשת לספק חיים בכבוד לכולם. השאלה שעלינו, חברי הקיבוץ, לשאול את עצמנו היא: מהי החברה שאנו רוצים לחיות בתוכה? האם אנו חפצים בחברה שהפערים בה יגדלו (על פני מה שקיים כבר היום)? האם ברצוננו להגיע למצב שבו שירותי הבריאות יהפכו ל"מוצרי צריכה" שחלק מן החברים לא יוכלו לקנותם? האם לחלק מילדי הקיבוץ לא יהיה שוויון הזדמנויות אמיתי בשל הורדת הסבסוד על שרותי החינוך? הפיתרון שהוצע לחברי הקיבוץ לבוא ולבקש עזרה (נדבה) מן "הרשויות" בכל פעם שיתקשו לשלם עבור מוצרים חיוניים (חינוך ובריאות) מדגים את ההשפלה המתלווה למדיניות הסעד, בעיקר בקהילה קטנה. מצב זה יצור תחושת תלות של חברים, אשר ממילא יהיו במצב פגיע, בנושאי תפקידים בקיבוץ. מה גם, שחלקם יזדקקו לעזרה לעיתים תכופות. אנשים הנתונים לחסדיהם של אחרים וודאי שאין להם חיים של כבוד.

בתיה זלינגר

ערך כספי וערכים – לתקציב 2013.

לקראת 2013, למי שלא יודע, קדמה עבודה של כמעט חצי שנה – בהנחיה של גורם חוץ, במגמה להקדים ולבדוק את הערכים והחזון שלנו לשנים הקרובות – לפני העיסוק במספרים. הרקע – מצד אחד, היה התייצבות תהליכים בהם עסקנו בעשור האחרון: הרחבה, שכר דיפרנציאלי, שיוך הון, שיוך דירות ועוד ומצד שני, בניית האופק בהתגבשות הקיבוץ עם האגודה (ההרחבה) והשתלבות חברי קיבוץ חדשים / קליטת בנים – בשנים הקרובות. התהליך לווה גם בחוגי דיון – למי שלא זוכר, ובעדכונים כתובים. היום אנחנו ניגשים לאישור תקציב 2013 לאור הצעות והחלטות שסוכמו. בהצעה לדחות את הדיון והשינויים בתקציב לשנה הבאה יש שני מרכיבים בעיתיים:

1. המציעים שכחו את התהליך שקדם לדיון על השינוי בתקציב או לא היו מעורבים בכלל בתהליך.
2. אמנם תחילת השנה כבר עברה, אך ניתן לקבל החלטה שהשינויים יהיו לחצי שנה ולא לקדש את השנה האזרחית

דעתי – שיש לממש כיום את ההמלצה ולשנות את החלטות הסבסוד: סבסוד הנצרך ולא המצרך, כערך מוביל בתפיסה הקיבוצית ובקיבוץ כפר מנחם.

בהתאם, יש לשקול מהם ה"מצרכים" שנכון לשמר אותם כשוויים לכל אחד – כנהוג בשיטה הנוכחית, ומהם המצרכים שנכון לסווגם כאלה שיזכו להשתתפות הקיבוץ – סבסוד, רק למי שצורך מהם הרבה ביחס להכנסתו. צוות הערכים המליץ לטפל השנה בחינוך ובבריאות. ברור, שהקטנת ההוצאות בקהילה - קשורה להקטנת המיסוי, ובכך נשיג את הגדלת חופש הבחירה של החבר. השינויים האלו תואמים גם את פניית הבנים למסלול של "חבר אחר".

לגבי ההפחתה במיסוי – ההתעלמות מכל ההכנסות של החברים (שכר דירה, שילומים, פיצויים, קרן השתלמות ועוד) וההמלצה לשמר את ההחלטה לכלול רק את מרכיב העבודה (הכנסה מעבודה) כמפתח למס בעזרה ההדדית - שגויה לדעתי ולא הוגנת. היה רצוי לבחון את כל המקורות הכספיים של החבר הזכאי לסבסוד. לדעתי, ההמלצה לקבוע תקרת מיסוי, כל זמן שהמס מבוסס על הכנסות מעבודה בלבד, היא הוגנת. תודה על הקריאה, שלומי גרבר.

חברים רבים סרבו להתראיין בהתייחס לדרך התקצוב.

צוינו 3 נימוקים – אין לי דעה, אני לא מתמצא בהבדלים ואני לא מעוניין לשתף את הציבור בעמדותיי. ההצעה לשינוי דרך התקצוב תגיע לקלפי בלי שהדרך החדשה ברורה דיה לחברים ובלי שהתקיים דיון ציבורי בעניין.

הביאה לדפוס: יהודית אפרתי

תכנון התשתיות החדשות מושקע מאוד ומתבסס על תוכנית הפרצלציה

ב- 20.3.2013 ארנון לפידות הציג בפני הציבור את התוכנית לשיקום התשתיות. אני מביאה את עקרי דבריו:

התשתיות בכפר מנחם התפתחו עם התפתחות הישוב. תחילתן, בשנות ה-40 עם הקמת הקבוץ. אנו חיים עם תשתיות אשר חלקן בנות 60 שנה ... בכל פעם שנבנה שיכון מגורים עם גדילת הקיבוץ, נבנו לו תשתיות בהתאמה. כך, שגיל התשתיות די חופף לגיל כל שיכון ושיכון. לדוגמא, שיכוני ב'ג' נבנו בסוף שנות החמישים ולכן גם תשתיות השיכון, חלקן בנות 55... שנים. התשתיות הצעירות ביותר הן בנות 22 שנה בשיכון האמריקאי, שנבנה בשנת- 1991 . מכאן, הרבה בעיות תחזוקה של התשתיות.

עם תהליכי השינוי וההחלטה על שיוך דירות תוכננה הפרצלציה בחלקת המגורים בקיבוץ, שחילקה את חלקת המגורים לכ- 220 חלקות (במקום חלקה אחת). ברוח קווי התכנון, רצינו בזמנו לאפשר להגיע לכל מגרש מגורים עם רכב ולאפשר חניה לרכב אחד בתחום כל מגרש ומגרש. רצון זה יצר מורכבות בתכנון ומערכת די מסועפת של מעברים ושבילים לרכב בין הבתים, בעיקר בגלל צפיפות הבניה הקיימת אצלנו באזור המגורים. מצב חדש זה יוצר **שנוי מהותי בדרכים**, שמקשרות את החלקות עם הכבישים ההיקפיים בקבוץ. נדרשנו לעמוד בתקן חניה. תוכננו כ- 500 חניות, כאמור חניה אחת בכל מגרש מגורים וחניות נוספות בכבישי היקף וחניות ציבור מוסדרות. אחרי שהחלטנו, שלכל

מגרש חייב להגיע רכב, גרמנו למערכת דרכים צפופה ומסועפת הנכנסת לתוך כל שכונה ושכונה, אבל גם נותנת נוחיות לכל משתמש בדרך להגיע לביתו. אין ספק שניתן היה להציב קווי תכנון אחרים עם חניות ציבוריות בלבד וללא כביש לכל מגרש ומגרש (אבל זה כבר היסטוריה...).

כיום, אנו נתקלים בכמויות גדולות של כלי רכב המשתמשים בתשתיות הקיימות, מה שמביא לבעיות בטיחות ופריצת התרבות הקיבוצית הישנה – אנדרלמוסיה אחת גדולה, שנוי דרמטי במערכת העליונה – תחבורה וגיבון ועד למצב בלתי נסבל להולכי הרגל במקומות הומים.

התכנית החדשה צריכה להסדיר את נושא החניה ולתת פתרון לתשתיות לסוגיהן – מים קרים, ביוב, חשמל ותקשורת (רוב התשתיות מתוכננות להיבנות בקווים תת קרקעיים).

הכוונה להעביר את קווי התשתיות מחוץ לקווי הבניין, בשבילי מעבר ובדרכים הציבוריות – כך שלא יעברו מתחת לבתים הקיימים, לבלוקים ובטון.

תכנון שקום התשתיות הסתיים באוגוסט 2011, הושקע כסף רב בתכנון והיום יש לנו אומדני עלויות, שמוערכות בכ – 25-30 מליון ₪ .

הקבוץ חולק לאזורים – מתחם צפוני, מתחם מרכזי ומתחם דרומי.

מוצע **לבצע את שקום** כל התשתיות באזור מתחם אחד (ולא תשתית מסוימת לכל הקיבוץ).

– אותה חפירה להטמנת התשתית תכלול את המים התקשורת והחשמל ובחלקות מסוימות גם את הביוב . הכוונה להביא את התשתיות החדשות עד גבולות המגרשים, (העלות אינה כוללת את חיבור הבתים) והחשוב שהתשתיות הציבוריות תהיינה בשטח ציבורי ולא מתחת לקווי בניה .

אם נלך לשיקום המערכת העליונה- כבישים מדרכות תאורה וחניה, אולי נפתור את בעיות הבטיחות והתנועה, אך לא נפתור את בעיית הזדקנות התשתיות(ביוב,מים,חשמל) והדרישות כיום בנושאי חשמל ומים.

טווח זמן לשיקום אזור בין שנה לשנתיים (בהערכה). בפרק זמן זה האנדרלמוסיה תחגוג. האזור המטופל יהיה הפוך, עד שכל הקבלנים יגמרו את עבודתם. מדובר על מהלך קשה – לבנות מערכת חדשה, כשהישנה עובדת וברגע מסים לבצע את ההמרה בין המערכות.

לבצוע התוכניות נזדקק להיעזר בכוחות חיצוניים בניהול בקרה וביצוע.

יונתן הבהיר, כי **מערכת המים החמים** לא תוכל להשתלב במערכת המתוכננת בגלל אופי פעולתה וכדאי לחשוב על פתרונות מתאימים לאזורים וסוגי בניה.

התוכניות טרם הופקדו להיתרי בניה.

ההנהלה העסקית אישרה עקרונית את המהלך, עם בחינת מקורות מימון, בלא קבלת סדרי עדיפות ולו"ז.

היקף כה גדול של הוצאות מחייב עיון לעומק וברירת ההכרחי לביצוע מכלל התכניות והצבת מדרוג לעדיפויות.

הביאה לדפוס:יהודית אפרתי.

איפה מחיאות הכפיים ?

ברוב הקיבוצים המופרטים
חדרי האוכל ניצבים ריקים,
וגם אם נהפכו לאולם שמחות
או לאתר של חרושת ושאר מלאכות,
הבניין הגדול, הריק, הארמון,
הפך לפיל לבן, לסמל של כישלון.
לא כן אצלנו, ובכל פגישה
אני מספר לכולם בגאווה
על חדר האוכל שלנו שלמרות הכול
מזמין אותנו יום יום – לבוא ולאכול!

וכשניכרה חולשה ועלה רעיון
שכדאי אולי, מהון להון,
לוותר על היחד ולהתחיל לאכול
כל אחד בביתו כל מה שהוא יכול,
התגייסה שלישיית הנשים העזות –
שולמית-אתי-לילי, ובכוחות
משותפים הצילו את המטבח
לעסק חי, פורח – מהפך!

אך הערעור לא ירד מסדר היום
ואישי המשק המשיכו להלום:
זה יקר! זה בזבז! כי סכום הסיבסוד
כולו כסף שהולך לאיבוד!
יבשל לו כל אחד את ארוחתו
והקיבוץ יחסוך הרבה מכספו.

מכל שלישיית הנשים כולה
נותרה רק לילי הנאמנה,
ולידה יוסי הטבח החרוץ,
שעושה את כל הדרוש ונחוץ
והם הוסיפו וגיוונו והמציאו מנות
שקודם במקומנו לא היו ידועות,
והם הנהיגו סלטי יוקרה, עוגות ועוגיות,
ואפילו הציבו ארון משקאות,

ולפתע צצו לחמניות טריות
ומנות בשר אקסוטיות,
ופתאום נולדה ארוחה חדשה,
ביום שלישי בערב, בתרועה גדולה,
ובהמון ילדים שהופכים בכלל
את הערב ממש לפסטיבל!
ומה דעתכם על בוקר שישי –
בו מגישים ברנץ' לכולם וגם לי,
ואפילו מאחרי-קום יכולים ליהנות
מתפריט מקורי וטעים, לא פחות.

ופתאום הפתעה: הנה מצאנו כתוב בדפי
הצעת התקציב לאלפיים-שלוש-עשרה
משפט אחד מדהים, מפליא:
המטבח מכל סבסוד חופשי!
הוא נושא את עצמו - וכבר לא נחוץ
שום תוסף תמיכה מצד הקיבוץ.

אז איפה איפה מחיאות הכפיים?
מי יכה בתוף ובמצלתיים?
היכן הכבוד, ההערצה המוסבת
ללילי, ליוסי ולכל הצוות?
הרי תיכף יגיעו מכל הקיבוצים
נציגי ציבור, מסטר-שפים וחוקרים,
פרופסורים למזון, לסוציולוגיה, לייעול
ירבו ראיונות, מחקרים ותשאל:
כיצד הושג כזה הישג
שהוא מכל המקובל חורג?

על כן בואו כולכם, נשבח ונתברך
וגם אם לא נבין כל כך את ה"איך",
נברך את מחוללי המהפך
ונקרא בקול הידד! האח!
הרי הם שלנו ולהם מגיע
שנשיר ונחוג ונשמח ונריע
לכל אחד לחוד ולכל הלהקה -
ונביע להם כבוד וגאווה!

יואל דרום.